

**Załącznik do Uchwały Nr XXVIII/186/2017
Rady Powiatu w Kluczborku
z dnia 2 marca 2017 r.**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE W KLUCZBORKU
ZA 2016 ROK
WRAZ Z WYKAZEM POTRZEB W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ
ORAZ SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Kluczbork –luty – 2017

Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) jest jednostką organizacyjną powiatu powołaną w celu wykonywania zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej oraz polityki prorodzinnej, a także wykonywania w oparciu o środki PFRON zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Istotą działalności PCPR jest udzielanie osobom i rodzinom takiego wsparcia, które umożliwi im w miarę samodzielna egzystencję, aktywność społeczną, skuteczną realizację ról społecznych, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, rozwój, integrację i funkcjonowanie w społeczeństwie oraz coraz lepsze radzenie sobie z pojawiającymi się problemami.

Kompetencje oraz zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz polityki prorodzinnej określają:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 25 lipca 2005r. o przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w zakresie zadań dotyczących osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I. Do zadań własnych realizowanych przez PCPR w 2016 roku (jak i w latach poprzednich) realizowanych w oparciu o ustawy o pomocy społecznej oraz przeciwdziałaniu przemocy należało:

- 1) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 2) organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) realizacja działań w ramach interwencji kryzysowej, w tym prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- 4) kierowanie osób do domów pomocy społecznej;
- 5) pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających niektóre rodzaje, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich;
- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre, schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej;
- 7) organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 8) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 9) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb;
- 10) współpraca - na zasadzie partnerstwa - z organizacjami pozarządowymi, Kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi w celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej;
- 11) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb.

1. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w związku ze swoją działalnością statutową od 2002r. prowadzi interwencję kryzysową, poradnictwo prawne i psychologiczne.

Zatrudnia dwóch psychologów, radcę prawnego oraz pracownika socjalnego.

W 2015r. z pomocy skorzystało 313 osób w tym:

- 30 osób było doświadczonych zjawiskiem przemocy domowej;
- 117 osób w tym 33 dzieci (56 rodzin zastępczych) zostało przyjęte w ramach rozmów diagnostycznych, testów psychologicznych oraz poradnictwa psychologicznego,

pozostałe osoby korzystające z pomocy doświadczały innego rodzaju kryzysów (choroby, rozpad rodziny, itp.)

Poradnictwo prawne

PCPR udziela poradnictwa prawnego w zakresie:

- ochrony prawnej dziecka,
- alimentacji,
- spraw o znęcanie nad rodziną,
- rozwodów i separacji,
- spraw o przymusowe leczenie,
- działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - edukowanie ofiar przemocy w zakresie przysługujących im praw,
- pomoc w sporządzaniu pism procesowych.

Z pomocy prawnej w 2016r., co najmniej jednorazowo skorzystały 72 osoby.

Poradnictwo psychologiczne

W ramach poradnictwa psychologicznego PCPR obejmuje następujące obszary:

- poradnictwo psychologiczne i terapię psychologiczną dla rodzin będąc w kryzysie w tym dla ofiar przemocy domowej oraz psychoedukację dla sprawców przemocy;
- terapię krótkoterminową skoncentrowaną na problemie; terapię długoterminową przy złożonej sytuacji problemowej osoby; terapię rodzinną i małżeńską;
- poradnictwo i terapię z powodu: rozpadu rodziny, śmierci bliskiej osoby, przewlekłej choroby, choroby psychicznej (obejmujące zaburzenia lękowe, depresyjne, psychozy, zaburzenia osobowości);
- określenie stanu psychicznego i głębokości psychicznych oraz społecznych skutków kryzysu (w tym również: diagnozowanie ofiar i sprawców przemocy domowej głównie na potrzeby prowadzonych terapii oraz toczących się postępowań sądowych),
- przeprowadzenie interwencji nastawionej na pomoc w pokonaniu przez klienta zewnętrznych trudności i zmniejszenie najdotkliwszych objawów reakcji kryzysowej także poprzez współpracę z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka (policją, sądem, prokuraturą, OPS, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną),
- przyjmowanie telefonicznych zgłoszeń w ramach interwencji kryzysowej na całodobowy telefon interwencyjny,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz usamodzielniających się wychowanków z pieczy zastępczej;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz okresowej oceny rodzin zastępczych (w zakresie badań psychologicznych, wystawiania opinii psychologicznej oraz uczestnictwa w zespole ds. pieczy zastępczej).

W 2016r. objęto diagnozą i pomocą psychologiczną 56 rodzin zastępczych (134 osoby), pozostałe osoby (74) skorzystały z pomocy psychologicznej w związku z doświadczanym kryzysami (m.in. rozpad rodziny, problemy opiekuńczo – wychowawcze, przeżywana żałoba, choroby psychiczne i przewlekłe, itp.), co najmniej jednorazowo.

Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku pomaga osobom doświadczonym przemocą rodzinie w sposób kompleksowy, udzielając pomocy psychologicznej, prawnej oraz zabezpieczając schronienie.

W związku z powyższym PCPR od 2002r. prowadzi Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Od 2013r. Ośrodek działa w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza 20 B.

Obsługę hostelową i pomoc specjalistyczną osobom umieszczonych w Ośrodku zapewnia PCPR. Ośrodek oferuje pobyt ofiarom przemocy do czasu ustabilizowania ich sytuacji mieszkaniowej i socjalnej, nie dłużej jednak niż 3 miesiące. Po opuszczeniu Ośrodka kontynuowana jest pomoc prawna i psychologiczna. Osoby umieszczane są na wniosek Komendy Powiatowej Policji oraz Ośrodków Pomocy Społecznej. W 2016r. w POIK przebywało 7 osób, a na przestrzeni 13 lat działalności (do 2016r. włącznie) 194 osoby. Pracownicy PCPR prowadzą całodobowy dyżur telefoniczny w sprawach interwencyjnych, pod którym policja może zgłaszać ofiary przemocy domowej wymagając umieszczenia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Prowadzono również pracę nad zwiększeniem skuteczności procedury Niebieskich Kart przez kontynuowanie współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc prawną, psychologiczną i socjalną dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z nowelizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 1 sierpnia 2010 r. kontynuuje się spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, w skład którego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej; Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; policji, oświaty; ochrony zdrowia; organizacji pozarządowych, kuratorzy. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb (Zespół zwoływany jest do każdej sporządzonej Niebieskiej Karty), jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. PCPR uczestniczy w Zespole Interdyscyplinarnym oraz powoływanych grupach roboczych. Pracownicy PCPR również sporządzają Niebieskie Karty. W trakcie spotkań omawiane są problemy rodzin w stosunku, do których zachodzi podejrzenie, że występuje u nich zjawisko przemocy domowej. Ustala się wspólnie zakres działań pomocowych dla konkretnej rodziny, by kompleksowo i szybko wypracować wyjście z kryzysu dla danej rodziny (również w tym celu, by działania instytucji nie wykluczały się wzajemnie). Na spotkania Zespołu często zapraszane są osoby, wobec których została sporządzona Niebieska Karta (osoba pokrzywdzona i sprawca). Zespół powołuje grupy robocze pracujące z rodziną do momentu ustania przemocy w rodzinie.

Pracownicy PCPR uczestniczyli w grupach roboczych, również jako koordynatorzy grup powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Kluczborku.

Ponadto pracownik socjalny PCPR sporządzał dokumenty Niebieskiej Karty osobom zgłaszającym się z podejrzeniem przemocy rodzinie do PCPR. Prowadzony był monitoring rodzin zagrożonych przemocą domową będących pod opieką PCPR.

Wdrażanie i realizacja programów kierunkowych

PCPR realizuje Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Działań Profilaktycznych w Powiecie Kluczborskim na lata 2013 – 2018.

Kierowanie do specjalistów, propagowanie telefonów zaufania

PCPR udostępnia osobom zgłaszającym się po pomoc, a także na swojej stronie internetowej opracowany przez siebie i systematycznie uaktualniany Powiatowy Biuletyn Informacyjny. Informator dotyczy uzyskania pomocy w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych, tytoniowych, przemocy w rodzinie oraz wykluczenia społecznego. Zawiera informacje o organizacjach pozarządowych, jednostkach samorządowych i instytucjach publicznych oferujących - szeroko rozumianą - pomoc społeczną. Skierowany jest do osób i rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej obejmuje gminy: Kluczbork, Wołczyn, Byszynię i Lasowice Wielkie.

Biuletyn jest dostępny na stronie e-mail: kluczbork@pcpr-kluczbork.pl

Prowadzenie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy

Wzorem lat ubiegłych, pracownicy PCPR uzupełniali swoje kwalifikacje.

W 2016r. wzięli udział min. w szkoleniach:

- „Niebieskie Karty – Pomagam sobie, by pomóc drugiemu” – wsparcie dla członków ZI i GR w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych.
- „Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie wg Modelu Duluth.”

2. Pomoc instytucjonalna. Domy pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających. W Domach umieszczane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych (ustawa o pomocy społecznej – art.54). Domy pomocy społecznej w ciągu ostatnich kilku lat stały się nowoczesnymi instytucjami świadczącymi usługi na wysokim poziomie ze szczególnym uwzględnieniem intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz stopnia ich sprawności fizycznej i psychicznej.

Formą kompleksowego zaspokajania potrzeb ludzi potrzebujących stałej opieki całodobowej w naszym powiecie są dwa domy pomocy społecznej, z którymi PCRPR współpracuje.

1. Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku wraz z filią mieszczący się przy ul. Wołczyńskiej liczący 95 miejsc. Dom świadczy całodobowe usługi poprzez pielęgnację i rehabilitację osób w podeszłym wieku.
Filia Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza dla osób niepełnosprawnych fizycznie całodobowo, świadczący usługi dla 45 –ciu mieszkańców.
2. Dom Pomocy Społecznej w Gierałcicach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn zapewnia opiekę i rehabilitację 70 mieszkańcom.

Koszt utrzymania w naszych DPS-ach w 2016 r. wynosił:
w Gierałcicach – 2 846,89 zł.
W Kluczborku – 2 445,53 zł.

Domy Pomocy Społecznej w Kluczborku spełniają obowiązujące standardy i otrzymały wpisy do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Opolskiego.

Osoby umieszczane i opuszczające DPS w latach 2013-2016

Rok	Liczba osób umieszczonych	Liczba osób opuszczających DPS			
		Liczba osób, które odeszły, ogółem	Zgony	Przeniesienia	Odeszły do rodziny* rezygnacje** usamodzielnienie***
2013	40	37	30	7	-
2014	35	30	27	-	3**
2015	34	30	28	2	2***
2016	28	27	23	1	3**

4. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Do zadań zleconych przez administrację rządową realizowanych przez PCPR należy dofinansowanie do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Do zadań Powiatu realizowanych przez PCPR w ramach cytowanej ustawy w ubiegłym roku należało:

- 1) realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych zgodnie z założeniami wynikającymi z powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji samorządowej w realizacji cytowanych programów;
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej;
- 4) dofinansowanie ze środków PFRON :
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,
 - f) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - g) dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 5) realizacja programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków PFRON;

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych przekazuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Wysokość środków przekazanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację w 2016 roku określonych zadań, dla powiatu kluczborskiego wynosiła 1.082 597,00 w tym 561 801,92 z przeznaczeniem na rehabilitację społeczną (tzn. bez WTZ oraz dofinansowania dla PUP).

Poniżej przedstawiono w ujęciu tabelarycznym zakres realizowanych spraw. Tabela obrazuje ilość osób niepełnosprawnych, których wnioski o dofinansowanie na poszczególne programy zostały rozpatrzone pozytywnie oraz wysokość środków, na ich pokrycie.

L.P.	Nazwa zadania	Ilość osób korzystających	Wartość
1.	Dofinansowanie kosztów działania WTZ	30	479.880,00
2.	Dofinansowanie sportu, kultury rekreacji	2 wnioski na 680 osób	6 766,00
3.	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla jednostek	-	-
4.	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	328	283 816,00
5.	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych	5	4 751,00
6.	Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym	141	116 125,00
7.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	46	146 745,00
8.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika	4	2 160,00
9.	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej (PUP)	-	40 915,00
Razem		1 234	1.081 158,00
10.	Aktywny samorząd	57	115 817,00 zł
11.	Program wyrównywania różnic między regionami II	-	-

Formy dofinansowania:

- 1) Turnusy rehabilitacyjne są to zorganizowane, aktywne formy rehabilitacji, połączone z elementami wypoczynku, których celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Tryb rozpatrywania wniosków i przyznawania wysokości dofinansowań do turnusów określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230 poz. 1694 z póź.zm).

Zgodnie z ww. przepisami dofinansowanie uzależnione jest od stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy, z uwagi na znacznie ograniczone środki finansowe, wysokość dofinansowania w 2016r. podobnie jak w latach ubiegłych została obniżona, zgodnie z przepisami o 20% i wynosiła:

- dla uczestnika ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 965,00zł
- dla uczestnika z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 868,00 zł
- dla uczestnika z lekkim stopniem niepełnosprawności -804,00zł
- dla dziecka niepełnosprawnego oraz uczącej się i niepracującej młodzieży do 24 r. -965,00
- dla niezbędnego opiekuna – 643,00 zł

Ponadto z uwagi na ograniczone środki finansowe podobnie jak w latach ubiegłych dofinansowanie otrzymały osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które do tej pory jeszcze nie korzystały z tej formy dofinansowania, a także wszystkie dzieci oraz kombatancki.

Pod koniec roku dzięki oszczędnościom powstałym z rezygnacji oraz dofinansowaniach do przedmiotów ortopedycznych, dofinansowanie otrzymała dodatkowa część osób. Z uwagi na zbliżający się koniec roku o przyznaniu dofinansowania decydowała kolejność zgłoszeń, dlatego z dofinansowania skorzystały również osoby posiadające lekki stopień niepełnosprawności.

W ramach dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych w 2016 r. wpłynęły 234 kompletne wnioski dofinansowano w ramach posiadanych środków finansowych 141.

2) Likwidacja barier funkcjonalnych

Likwidacja barier architektonicznych (LBA) w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej polega na pracach adaptacyjnych, budowlano-instalacyjnych, zmierzających do poprawy funkcjonalności pomieszczeń mieszkalnych, głównie pomieszczeń sanitarnych oraz komunikacji wewnątrz mieszkań. Prowadzone są także prace budowlane i montażowe zewnętrzne umożliwiające samodzielne funkcjonowanie (dotyczy głównie osób na wózkach inwalidzkich i poruszających się z trudem przy pomocy kul).

O dofinansowanie ze środków PFRON mogą ubiegać się: osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się.

Zrealizowane wnioski w ramach dofinansowania do LBA dotyczyły: adaptacji istniejących łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez poszerzenie otworów drzwiowych, wykonanie stanowiska prysznicowego w miejsce wanny, montaż uchwytów łazienkowych, wymiany posadzki na antypoślizgową, oporęczowania schodów.

Likwidacja barier w komunikowaniu się dotyczy w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu, mowy i wzroku. Polega na umożliwianiu tym osobom samodzielnego życia w społeczeństwie, np. poprzez zakup i montaż telefonów bezprzewodowych, łącza Internetu.

O dofinansowanie mogą się ubiegać osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, pod warunkiem, że likwidacja barier umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi tym osobom wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Likwidacja barier technicznych dotyczy likwidacji przeszkód w wykonywaniu podstawowych, codziennych czynności, wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz braku zastosowania odpowiednich urządzeń i przedmiotów umożliwiających zwiększenie samodzielności i niezależności życiowej osoby niepełnosprawnej.

W ramach programu **Likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych**, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych zarejestrowano 60 kompletnych wniosków z czego do realizacji zakwalifikowano w oparciu o posiadane środki finansowe 46.

Wysokość dofinansowania wynosiła w ubiegłym roku 70% dofinansowania przy max. możliwym 95%.

3) Usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika

O dofinansowanie ze środków Funduszu mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. Wysokość dofinansowania do usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika nie może być wyższa niż 2% przeciętnego wynagrodzenia za godzinę jej świadczenia. Wnioski rozpatrywane są niezwłocznie, nie dłużej jednak niż w terminie 7 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku.

4) Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lata przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Z tej formy dofinansowania z dużym zainteresowaniem korzystają organizacje pozarządowe oraz jednostki organizacyjne z terenu powiatu kluczborskiego. Niestety poważnym ograniczeniem jest niewystarczająca ilość środków finansowych. W ubiegłym roku dofinansowanie wynosiło 40% przy maksymalnym możliwym 60%. W 2106 dofinansowano 2 wnioski.

5) Przedmioty ortopedyczne oraz sprzęt rehabilitacyjny

Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych umożliwia codzienne funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym. PCPR udzielało dofinansowań osobom niepełnosprawnym na podstawie złożonego wniosku wraz z fakturą VAT za zakupiony przedmiot ortopedyczny, z wyszczególnionym limitem i odpłatnością Narodowego Funduszu Zdrowia oraz udziałem własnym wnioskodawcy. Na podstawie obowiązujących przepisów ze środków PFRON wysokość dofinansowania wynosiła do 100% limitu Narodowego Funduszu Zdrowia.

Dofinansowane wnioski dotyczyły m. in. aparatów słuchowych dla dzieci i osób dorosłych, wózków inwalidzkich protez ortopedycznych kończyn dolnych, butów ortopedycznych, materaców i poduszek przeciwoleżynowych oraz środków higienicznych, jak cewniki, pielucho majtki itp.

W 2016 r. wpłynęło 349 wniosków na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowano do 328 wniosków.

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych w warunkach domowych, mający na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

O dofinansowanie mogą się ubiegać:

- indywidualne osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, deklarują środki własne w wysokości co najmniej 40% wartości zadania i nie posiadają wymagalnych zobowiązań wobec PFRON.

W 2016r. wpłynęło 6 wniosków na sprzęt rehabilitacyjny, dofinansowano 5 wniosków.

6. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Od lutego 2001 przy PCPR działa powołany przez Starostę w ramach zadań z zakresu administracji rządowej Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, działający na podstawie przepisów cytowanej już ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i przepisów wykonawczych, PCPR zapewnia obsługę biurową i księgową Zespołu.

Zespół orzeka osoby dorosłe oraz od 01.02.2002r. dzieci z Powiatu kluczborskiego. Od 1 lipca 2014r. na mocy nowych przepisów prawnych Zespół wydaje karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 wydano 4174 karty parkingowe.

W komisjach lekarskich orzekają lekarze specjaliści tj. 2 internistów, ortopeda, neurolog, 2 psychiatrów, oraz pediatra na komisjach dziecięcych. Dodatkowo w skład komisji orzekających wchodzi pracownicy socjalni, doradcy zawodowi, psychologzy i pedagodzy.

W roku 2016 dla osób dorosłych wydano 1 100 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w tym 233 orzeczeń dla dzieci.

Dwóch pracowników zatrudnionych w PCPR wykonuje swoje obowiązki w ramach pracy w Zespole.

Współpraca

PCPR współpracuje ze specjalistycznymi placówkami instytucjonalnymi pomocy społecznej w naszym powiecie, są to;

1. Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku wraz z filią dla osób w podeszłym wieku mieszczący się przy ul. Wołczyńskiej 25.
Dom świadczy całodobowe usługi poprzez pielęgnację i rehabilitację osób w podeszłym wieku.
Filia Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza 20 dla osób niepełnosprawnych fizycznie.
2. Dom Pomocy Społecznej w Gierałticach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn. Jest placówką pobytu całodobowego, świadcząca usługi 70 –ciu mieszkańcom.

2. Centrum Administracyjnej Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych oraz podległe placówki w Bogacicy oraz w Bąkowie .
3. Warsztat Terapii Zajęciowej w Kluczborku ul. Katowicka 9 prowadzony przy Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork. Warsztat jest placówką pobytu dziennego, w której rehabilitacja dla 30 uczestników odbywa się zgodnie z indywidualnym programem terapeutycznym dostosowanym do możliwości osób niepełnosprawnych. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzi 6 pracowni artystyczno–plastyczną, krawiecką, rękodzielniczą, komputerową gospodarstwa domowego oraz aktywności zawodowej.
4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku,
5. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci o/Kluczbork
6. Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Zaburzeniami Psychicznymi „Nadzieja „
7. Świetlice terapeutyczno – wychowawcza „Parasol” I i II
8. Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
9. Związek Kombatantów

Prężnie działające organizacje pozarządowe są oparciem dla niepełnosprawnych i spełniają szereg ról, w tym:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące życia osób niepełnosprawnych,
- przyczyniają się do podnoszenia świadomości społeczeństwa i propagowania zmian,
- stwarzają możliwości rozwijania umiejętności w różnych dziedzinach oraz zapewnienia swoim członkom wzajemnego wsparcia i wymianę informacji,
- reprezentują środowiska osób niepełnosprawnych,
- prowadzą działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej na rzecz swoich członków.

Organizacje pozarządowe były w głównej mierze inicjatorami takich działań jak powiatowe festyny integracyjne, które zrzeszają nie tylko osoby niepełnosprawne, w imprezach tych uczestniczyli przedstawiciele władz samorządu gminnego i powiatowego, młodzież z kluczborskich szkół i przedszkoli integracyjnych, organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy Powiatu. Spotkania takie były również okazją do wymiany informacji na temat różnych form pomocy dostępnych w naszym powiecie.

Nadzór

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością DPS i Warsztatów Terapii Zajęciowej.

W 2016r. w związku ze sprawowanym nadzorem merytorycznym została przeprowadzona 1 kontrola problemowa w DPS w Kluczborku w zakresie realizacji procedur pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami.

Natomiast podczas kontroli WTZ oceniono bieżące funkcjonowanie placówki.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2017 r.

LP.	NAZWA ZADANIA
1	Utworzenie mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

2	Dalsza modernizacja domów pomocy społecznej

II. Od 2012. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku pełni funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie w 2012r.

W ramach sprawowanej funkcji w 2016r. zrealizowano następujące zadania:

- prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- kwalifikowano kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej we współpracy z Ośrodkami Adopcyjno-Opiekuńczymi;
- współpracowano ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a oraz z organizacjami społecznymi;
- prowadzono poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- zapewniono pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- dokonywano okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- zapewniono rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym możliwość skorzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- zgłaszano do ośrodków adopcyjnych informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

1. Rodzinna piecza zastępcza. Rodziny zastępcze.

Podstawowym ogniwem pieczy zastępczej jest rodzina zastępcza. Obok adopcji jest ona najbardziej wskazaną formą opieki nad dzieckiem pozbawionym rodziny naturalnej, stanowiąc bliskie dziecku środowisko, pozwala nawiązać nowe, a czasem jedyne więzi emocjonalne zapobiegając w ten sposób negatywnym dla rozwoju dziecka skutkom sieroctwa.

Działalność rodzin zastępczych od 2012r. regulują przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie 1 stycznia 2012r.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na mocy postanowienia sądu w celu sprawowania nad nim opieki w sytuacji gdy rodzice dziecka nie są w stanie

wypełniać tego podstawowego obowiązku w związku z czym mają ograniczoną władzę rodzicielską bądź są jej pozbawieni.

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie i jest zobowiązana do:

- 1) traktowanie dziecka w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewnienia dostępu do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewnienia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewnienia rozwoju uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokojenia jego potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych;
- 6) zapewnienia ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwiania kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rodzinną pieczę zastępcza stanowią:

- 1) rodziny zastępcze,
 - a) spokrewnione;
 - b) niezawodowe;
 - c) zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne;
- 2) rodzinne domy dziecka.

W roku 2016 w powiecie kluczborskim funkcję rodziny zastępczej pełniło 88 rodzin, z czego 61 rodzin były to rodziny spokrewnione, 27 rodzin niezawodowych. Powyższą funkcję dwie rodziny pełniły będąc jednocześnie rodzinami spokrewnionymi i niezawodowymi. W rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywało 73 dzieci, w rodzinach niezawodowych 42. W roku 2016 utworzono 15 rodzin zastępczych oraz rozwiązano 8. W 2016r. rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 23 dzieci.

W 2016r. 11 wychowanków opuściło rodzinną pieczę zastępczą, 4 podjęło proces usamodzielnienia, 2 wróciło do rodziny biologicznej, oraz 3 zostało przeniesionych do instytucjonalnej pieczy zastępczej, 2 zostało przeniesionych do innej rodziny zastępczej.

Na mocy obowiązujących przepisów:

- rodzinie zastępczej spokrewnionej przysługuje świadczenie w wysokości 660zł miesięcznie na dziecko;
- rodzinie zastępczej zawodowej oraz niezawodowej 1000 zł;
- w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności rodzina zastępcza otrzymuje dodatkowo 200 zł;
- rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2.000 zł miesięcznie ;
- rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2.600 zł miesięcznie;
- natomiast w okresie pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka w wysokości 80 %.

Na mocy zmienionych przepisów rodzinie zastępczej na każde dziecko przysługuje miesięcznie 500 zł dodatku wychowawczego od 1 kwietnia 2016r. do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Środki finansowe pochodzą

z budżetu państwa. W 2016 roku wypłacono dodatek wychowawczy dla 105 dzieci w łącznej kwocie 432 109,71 zł.

Od dnia 19 września 2014 roku dochód dziecka tj. otrzymywane alimenty, renta rodzinną oraz uposażenie rodzinne, nie jest brany pod uwagę, dlatego też przysługujące świadczenie nie jest pomniejszane jak to miało miejsce wcześniej.

Rodzinie zastępczej, która sprawuje opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym, przysługuje dodatek nie wyższy niż 200 zł. Miesięcznie.

Rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa wg cyt. ustawy może otrzymywać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą niezawodową albo zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dzwign osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej. Zarządzeniem Starosty zostały uszczegółowione warunki udzielania powyższych świadczeń.

W 2016r. rodziny nie korzystały z tej formy pomocy jednak niezbędnym jest zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na realizację zadania w roku bieżącym.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka może zostać przyznane jednorazowo:

- 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka — raz w roku — nie było dofinansowań
- 2) świadczenie na pokrycie: niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, (3 świadczenia - 1700,00 zł)
- 3) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki — jednorazowo lub okresowo — nie było dofinansowań .

W 2016r. na pomoc dla rodzin zastępczych oraz pełnoletnich usamodzielnianych wychowanków z tych rodzin wydatkowano w ramach własnego budżetu kwotę **1 151 65,58 zł.**

W 2016 r. na terenie innych powiatów w rodzinach zastępczych umieszczonych było 23 małoletnich pochodzących z terenu powiatu kluczborskiego, koszty pobytu ww. małoletnich wyniosły 260 338,22 zł.

W rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu przebywało 11 dzieci, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie były inne powiaty. Zgodnie z zawartymi porozumieniami powiat kluczborski w 2016 r. otrzymał od tych jednostek dotacje celowe w łącznej wysokości 120 928,252 zł.

Na mocy aktualnych przepisów gminy mają obowiązek partycypować w kosztach utrzymania dzieci pochodzących z ich terenów a umieszczonych w pieczy zastępczej. W związku z powyższym w roku 2016 r. udział gmin wyniósł: 220 493,92 zł

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie czuwa nad prawidłowym procesem wychowawczym dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i sprawuje nadzór nad wypełnianiem obowiązków rodzin zastępczych.

W dniu 19 września 2014 r. została dokonana nowelizacja powyższej ustawy, zgodnie z którą Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka na posiedzeniu z udziałem odpowiednio m.in. rodziny zastępczej, pedagogiem, psychologiem, właściwym asystentem rodziny, przedstawicielem ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej. Do udziału w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej mogą być również zaproszeni w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej, ośrodka pomocy społecznej, ochrony zdrowia itp. Oceny sytuacji dziecka dokonuje się w miarę potrzeb, jednak w sytuacji umieszczonego poniżej 3 roku życia nie rzadziej niż co 3 miesiące a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Po sporządzeniu oceny dokonuje się zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje się do właściwego Sądu.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonuje również oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej jej funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Powyższej oceny dokonuje się w szczególności w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka. Oceny dokonuje się w pierwszym roku funkcjonowania rodziny, kolejną sporządza się po roku a następne nie rzadziej niż co trzy lata. Do powyższych ocen rodzina zastępcza może złożyć w terminie 14 dni od otrzymania oceny zastrzeżenia do starosty. Starosta rozpatruje zastrzeżenia w terminie 14 dni od ich otrzymania. W przypadku, gdy starosta nie rozpatrzy zastrzeżeń, o których mowa powyżej, uznaje się że zastrzeżenia te zostały uwzględnione przez starostę. W razie uwzględnienia zastrzeżeń przez starostę ocenę rodziny zastępczej sporządza się po raz drugi. Do tej oceny również przysługują zastrzeżenia za zasadach określonych powyżej. W sytuacji gdy rodzina uzyska negatywną ocenę, kolejna przeprowadzana jest w ciągu 6 miesięcy. W sytuacji gdy następna ocena jest negatywna PCPR sporządza wniosek do Sądu o uchylenie postanowienia.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku rozporządzeniem z dnia 03.08.2012r. powołał zespół ds. Pieczy zastępczej w skład którego wchodzi psycholog, pracownik socjalny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej oraz radca prawny. Zadaniem zespołu jest dokonywanie oceny dalszej zasadności pobytu małoletnich dzieci w rodzinie zastępczej.

Zgodnie z wymogiem ustawowym rodziny zastępcze zobowiązane są osobiście sprawować opiekę nad powierzonym dzieckiem do uzyskania przez nie pełnoletniości otrzymując co miesiąc finansową pomoc na częściowe pokrycie kosztów jego utrzymania. Po ukończeniu przez wychowanka 18 roku życia, jako osoba pełnoletnia zostaje on sam objęty pomocą finansową lub pozostaje w rodzinie zastępczej nie dłużej niż do 25 roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki.

Zgodnie z obowiązującą ustawą w 2015 roku Zespół ds. Pieczy sporządził i przekazał do właściwego Sądu 80 ocen dalszej zasadności dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Na prośbę Sądu Rejonowego w Kluczborku zostało również sporządzonych 11 ocen kandydatów na rodzinę zastępczą zgodnie z art. 42 wyżej cytowanej ustawy.

W 2016 roku 21 osób ukończyło szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową, aktualnie 9 osób pełni w/w funkcję.

Zgodnie z cyt. Ustawą o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze zostały objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który został wyznaczony przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Opieką koordynatora zostały objęte rodziny na ich wniosek, a także rodziny w których występowały problemy opiekuńczo – wychowawcze, które w opinii Zespołu ds. Pieczy Zastępczej wymagały takiego rodzaju wsparcia.

W roku 2016 - 43 rodzin oraz 68 dzieci zostało objętych pomocą i wsparciem 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczych

Z dniem wejście w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze byli objęci przez PCPR pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integracją ze środowiskiem, a także pomocą:

- pieniądze na usamodzielnienie w wysokości od 1650 zł do 6600 zł. w zależności od okresu pobytu wychowanka w pieczy zastępczej oraz typu pieczy zastępczej;
- pieniądze na kontynuowanie nauki w wysokości 500 zł miesięcznie;
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej w kwocie nie niższej niż 1500zł. z przeznaczeniem na wyposażenie mieszkania w niezbędne urządzenia domowe, pomoce naukowe, sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt który pomoże podjąć zatrudnienie.

Warunkiem otrzymania ww. pomocy było zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowywany był wspólnie z opiekunem usamodzielnienia. Program usamodzielnienia określał sposób oraz formy współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej, uzyskania kwalifikacji zawodowych, pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcia zatrudnienia, a także w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

W roku 2016 proces usamodzielnienia realizowało 52 wychowanków z rodzin zastępczych i z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Przyznane i wypłacone świadczenia dla pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków w 2016 r.				
Pochodzących z rodzin zastępczych			Pochodzących z placówek	
Rodzaj	ilość	kwota	ilość	kwota

świadczenia	świadczeń		świadczeń	
Kontynuowanie nauki	204	108 412,97	167	84 061,94
pieniężne na usamodzielnienie	4	9 894,00	4	26 688,00
zagospodarowanie w formie rzeczowej	9	10 940,00	6	8 450,00
RAZEM	217	124 878,16	175	119 199,94

3. Instytucjonalna piecza zastępcza. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Najczęstszymi powodami umieszczania dzieci w powiecie kluczborskim w domach dziecka lub rodzinach zastępczych jest bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo - wychowawczych uzależnienia rodziców od alkoholu, przemoc w rodzinie, niewydolność wychowawcza, związane z tym złe warunki mieszkaniowe, w których dzieci nie mają możliwości prawidłowego rozwoju.

W powiecie kluczborskim funkcjonują 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze w Bogacicy i w Bąkowie oraz nowo utworzona w Lasowicach Małych, które na mocy obowiązujących przepisów zostały przekształcone. Obsługę administracyjną placówkom zapewnia Centrum Administracyjnej Obsługi z siedzibą w Bogacicy.

Placówki zapewniają pobyt dla 56 dzieci w tym: 28 miejsc w Bogacicy i 14 miejsc w Bąkowie i 14 w Lasowicach małych.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach prowadzonych przez powiat kluczborski w 2016 roku wynosił

- DD w Bogacicy - 2 824,66 zł
- DD w Bąkowie – 3 213,11 zł
- DD w Lasowicach M. – 4 091,35 zł

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na jego utrzymanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W 2016 roku żadne dziecko z powiatu kluczborskiego nie było umieszczone na terenie innych powiatów.

Wysokość wydatków oraz inne kwestie związane z umieszczeniem dziecka w placówce uregulowane są w zawartych pomiędzy powiatami porozumieniach (art. 191 ust.5 cyt. Ustawy).

Zgodnie z zawartymi porozumieniami na pokrycie wydatków pobytu małoletnich w placówce powiat kluczborski wydatkował 94.147,58 zł.

W naszych placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało łącznie 6 dzieci, których miejscem zamieszkania przed skierowaniem do placówki był inny powiat.

Na podstawie zawartych porozumień powiat kluczborski w 2016 roku otrzymał od wyżej wymienionych powiatów dotacje w łącznej wysokości 199 933,88 zł.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej reguluje także zasady finansowania przez gminy, które są właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wysokość tego finansowania w 2016 roku wyniosła 10%, 30%, lub 50% średniego miesięcznego wydatku przeznaczonego na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Na podstawie podpisanych porozumień z gminami w sprawie współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) w 2016 roku udziału gmin wyniósł:

561 196,71 zł.,

w tym udział poszczególnych gmin przedstawiał się następująco:

- Gmina Kluczbork – 318 553,97 zł
- Gmina Byczyna – 147 788,78 zł
- Gmina Wołczyn – 62 402,40 zł
- Lasowice Wielkie – 32 451,56 zł

Napływ dzieci w 2016 roku do placówek opiekuńczo –wychowawczych z podziałem na wiek dzieci

Przedział wiekowy	Liczba dzieci umieszczonych w 2015 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Liczba dzieci umieszczonych w 2015 r. poza powiatem Klb.	Ogółem
0-2	0	1 (3 dni)	1
2-6 lat	2	0	2
7-10 lat	3	0	3
11-14 lat	11	0	11
15-18 lat	5	1	6
Ogółem	21	2	23

4. Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z delegacją ustawową rodzice dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych zobowiązani są do ponoszenia opłat za pobyt dzieci do wysokości miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku decyzją administracyjną odstępuje od ustalenia opłaty, ustala bądź zwalnia rodziców biologicznych z ponoszenia opłat za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, biorąc pod uwagę zasady określone w Uchwale Nr XVIII//135/2012 Rady Powiatu

w Kluczborku z dnia 26 kwietnia 2012r. w sprawie warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowanie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy.

Ze względu na trudną sytuację materialną postępowanie administracyjne w większości przypadków zakończyło się odstąpieniem od ustalenia ww. opłaty bądź zwolnieniem z jej ponoszenia.

Sytuacja rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych jest ustalana w oparciu o przeprowadzany wywiad środowiskowy. W większości przypadków rodzice biologiczni dziecka są oprócz niewydolności wychowawczej w bardzo trudnej sytuacji materialnej i życiowej (bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, długotrwała choroba, trudne warunki mieszkaniowe, inne sytuacje kryzysowe w rodzinie) i objęci są pomocą, w tym finansową, przez właściwe ośrodki pomocy społecznej.

Niejednokrotnie zdarzają się również przypadki, gdy nieznane jest miejsce pobytu rodzica biologicznego (brak meldunku, nieprzebywanie pod adresem zameldowania, brak informacji o miejscu pobytu rodzica biologicznego), co znacznie utrudnia, a wręcz uniemożliwia pracę z rodziną i podjęcie kroków w kierunku ustalenia alimentów, jak również odpłatności.

Znaczna liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ma zasądzone już alimenty od rodziców biologicznych. W większości egzekucja tak ustalonych alimentów jest bezskuteczna, co potwierdzone jest przedkładanymi w toku postępowania administracyjnego zaświadczeniami od komornika.

Dochody powiatu wypracowane z tytułu odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz zwroty nienależnie pobranych świadczeń i odsetki od nieterminowych wpłat wyniosły: 7 600,18 zł

Wszystkie realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zadania w 2015r. były zgodne z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020.

W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono 4 kontrole w placówkach opiekuńczo wychowawczych w zakresie bieżącej działalności oraz przestrzegania standardów w oparciu o obowiązujące przepisy.

„Bliżej siebie”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku od maja 2016r. realizuje projekt pn. „Bliżej siebie” dofinansowany z Funduszy Europejskich.

Program został przyjęty do realizacji w ramach ogłoszonego konkursu przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Osi priorytetowej VIII Integracja społeczna, Działanie 8.1 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014-2020.

Całkowita wartość projektu to 620 750,00 zł, wymagany wkład własny w wysokości 34 141,25 zł zabezpiecza powiat kluczborski.

Projekt będzie trwał dwa lata i podczas jego realizacji rodziny zastępcze oraz ich podopieczni będą objęci szerokim i kompleksowym wsparciem. Głównym założeniem projektu jest wzmocnienie lub przywrócenie kompetencji społecznych, zaradności,

samodzielności oraz aktywności społecznej wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz ich opiekunów przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W 2016 roku w ramach projektu realizowane były następujące zadania:

1) Warsztaty społeczno-integracyjne dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej:

Warsztaty społeczno – integracyjne realizowane były dla dzieci w wieku szkolnym. Spotkania te odbywały się w formie cyklicznych spotkań grupowych. Dzieci zostały podzielone na grupy wiekowe. Zajęcia prowadzone były przez pedagoga i miały charakter art-terapii. Celem warsztatów było rozbudzenie i rozwijanie zainteresowań, nauka wyrażania emocji i uczuć, rozwijanie samodzielności. W 2016 roku w zajęciach wzięło udział 16 dzieci.

2) Zajęcia specjalistyczne dla dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W ramach tego zadania realizowane były działania:

- a) Zajęcia grupowe, które były prowadzone przez specjalistów: doradcę zawodowego, seksuologa, psychologa i radcę prawnego. Uczestnikami zajęć była młodzież w wieku od 15 do 18 lat. Celem zajęć było zwiększenie samoświadomości i świadomości społeczno- prawnej oraz edukacja z zakresu doradztwa zawodowego. W 2016 r. w zajęciach wzięło udział 6 osób.
- b) Zajęcia specjalistyczne obejmujące stymulację polisensoryczną wg pór roku oraz terapię metodą integracji sensorycznej. Celem zajęć było wzmocnienie koncentracji uwagi, radzenie sobie z napięciem emocjonalnym, poznawanie świata za pomocą zmysłów. Zajęcia odbywały się w specjalnie wyposażonych pomieszczeniach w Przedszkolu nr 2 w Kluczborku. W 2016 roku z tej formy pomocy skorzystało 6 dzieci.
- c) W ramach zadania prowadzone były konsultacje indywidualne ze specjalistami, których celem było wyrównywanie deficytów, poprawienie relacji interpersonalnych, wzmacnianie rozwoju umysłowego, emocjonalnego. W 2016 roku w poszczególnych konsultacjach ze specjalistami wzięło udział łącznie 29 dzieci w tym: psycholog – 13 dzieci, pedagog – 5 dzieci, neurologoped – 7 dzieci, oligofrenopedagog – 4.

3) Szkolenia dla rodzin zastępczych

W ramach tego zadania zorganizowano dwudniowe szkolenie metodą warsztatową dla ojców i matek, w którym wzięło udział łącznie 18 osób. Podczas szkolenia rodziny zastępcze miały okazję do pogłębienia wiedzy na temat prawidłowych relacji w rodzinie.

4) Integracja rodzinna

Zadanie to adresowane jest do wszystkich uczestników projektu i ma na celu wzajemne zapoznanie się rodzin zastępczych, realizowane jest poprzez organizację różnorodnych imprez tematycznych oraz wyjazdów.

W czerwcu odbył się Dzień Rodzicielstwa Zastępczego. W imprezie wzięło udział 116 osób w tym 66 dzieci oraz 50 dorosłych. Spotkanie to miało na celu wzajemne poznanie się rodzin zastępczych, wymianę doświadczeń, natomiast dzieciom dało okazję do zabawy z animatorem.

Kolejnym działaniem, które zostało zrealizowane we wrześniu była 3 dniowa wycieczka na trasie Kraków- Zakopane- Wieliczka – udział wzięło 97 osób w tym 55 dzieci i 42 dorosłych.

W grudniu zostało zorganizowane Spotkanie Bożonarodzeniowe – w którym wzięło udział 66 dzieci oraz 50 osób dorosłych. Podczas spotkania dzieci brały udział w zajęciach społeczno – integracyjnych podczas których pod okiem pracowników PPCR i wolontariuszy wykonywały ozdoby świąteczne, brały udział w grach i zabawach organizowanych przez animatora. Spotkanie zakończyło się wspólną kolacją na wzór kolacji wigilijnej oraz przyjęciem św. Mikołaja i wręczeniem paczek świątecznych dla wszystkich obecnych dzieci.

5) Wolontariat na rzecz rodzin zastępczych

Działanie to było realizowane jako element uzupełniania kompleksowego wsparcia kierowanego do rodzin zastępczych oraz ich podopiecznych w ramach projektu.

Celem tego zadania była pomoc wolontariuszy w motywowaniu dzieci do nauki oraz nawiązanie relacji poprzez aktywne spędzanie wolnego czasu. Ponadto wolontariusze brali udział w zadaniach dotyczących integracji rodzin zastępczych. W 2016 roku PPCR w Kluczborku pozyskał 29 wolontariuszy z czego 5 wolontariuszy nawiązało kontakt z rodziną poprzez wizyty w ich miejscu zamieszkania, 6 wolontariuszy wzięło udział w wycieczce do Bierkovic, 8 wolontariuszy wzięło udział w spotkaniu bożonarodzeniowym.

6) Podniesienie kwalifikacji kadry w zakresie niezbędnym do realizacji zadań w projekcie

W celu realizacji działań realizowanych w projekcie, w czerwcu pracownicy socjalni oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej ukończyli kurs z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz kurs na wychowawcę wypoczynku.

7) Poznawania lokalnych dóbr kultury jako forma aktywnego wypoczynku.

W październiku zorganizowano wycieczkę do Muzeum Wsi Opolskiej w Bierkowicach, w której wzięło udział 82 osoby. Celem wyjazdu było poznanie folkloru i sztuki ludowej śląska opolskiego oraz integracja rodzin zastępczych.

Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej na 2018 r.

	Ilość	Koszt roczny
Wynagrodzenie rodziny zastępczej		
zawodowej (nie mniej niż 2 000 zł)	2	48 000
pogotowie rodzinne (nie mniej niż 2 600zł)	1	31 200
Pomocowej (nie mniej niż 700 zł)	1	8 400
Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze	8	2 000
Poradnictwo specjalistyczne, psychologiczne, terapia, prawne	-	22 800
Szkolenie dla rodzin zastępczych	12	3 000
Zatrudnienie pomocy domowej (umowa zlecenie) dla rodziny zastępcze powyżej 3 dzieci	-	-
Zatrudnienie na umowę o pracę :	-	-
1 Koordynatora na 15 rodzin zastępczych	3	82 033

Koszty utrzymania dziecka		
Pomoc pieniężna na podst. Art. 226 ust. 5 ustawy o pieczy	5	66 738
rodzina spokrewniona- nie mniej niż 660 zł	52	414 000
nowe rodziny spokrewnione – nie mniej niż 660 zł	5	39 600
rodzina zawodowa- nie mniej niż 1000zł	2	24 000
rodzina niezawodowa- nie mniej niż 1000 zł	27	329 350
Dodatek 500+	83	496 000*
Dodatek za niepełnosprawność 200 zł	18	43 200
Rodzinie zastępczej :		
Jednorazowo na przyjęcie dziecka	8	8 000
Jednorazowo lub okresowo na zdarzenie losowe	4	4 000
Pomoc dla osób usamodzielnianych		
Kontynuacja nauki - nie mniej niż 500 zł	23	138 000
Usamodzielnienie :	6	19 800
Zagospodarowanie (możliwe w formie rzeczowej)	7	28 000
osoby niepełnosprawne	1	3 000
Razem		1 811 121

*świadczenie wypłacane w formie dotacji z budżetu państwa

Statystyka.

PCPR posiada dobre warunki lokalowe oraz odpowiednie wyposażenie stanowisk pracy. Pracownicy zatrudnieni w PCPR posiadają odpowiednie przygotowanie merytoryczne oraz spełniają wymagania wynikające z obowiązujących przepisów.

W 2016r. w PCPR zatrudnionych było 20 osób /19,25 etatów/.

Obsługa prawna PCPR oraz interwencji kryzysowej, usługi informatyczne oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (do VIII 2016r.) realizowane są w formie umów zleceń.

Finansowanie :

pieczy zastępczej i usamodzielnianych wychowanków – 1 583 715,29 zł w tym;

- udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych – 1 025 027,42 zł
- świadczenia dla usamodzielniających się wychowanków – 13 200 zł
- świadczenia na kontynuowanie nauki – 101 678,16 zł
- zasiłki na zagospodarowanie – 10 000,00 zł
- świadczenia jednorazowe z tyt. Zabezpieczenia niezbędnych potrzeb przyjmowanych do rodziny zastępczej dzieci – 1 700,00 zł
- świadczenia 500+ - 432 109,71zł

- **placówki opiekuńcze 119 199,94 zł w tym :**
- świadczenia dla usamodzielniających się wychowanków- 26 688,00 zł
- świadczenia na kontynuowanie nauki – 84 061,94 zł
- zasiłki na zagospodarowanie – 8 450,00 zł

- **powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności – 172 793,69 zł.**
- **interwencja kryzysowa – 35 308,86 zł.**

**PLAN PRACY
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KLUCZBORKU NA ROK 2017r.**

LP.	ZADANIE	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI
1.	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa	Dyrektor	Cały rok
2.	Prowadzenie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	Dyrektor Psycholog	Cały rok
3.	Współpraca z Domami Pomocy Społecznej w Gierałcicach i Kluczborku oraz domami dziecka w Bąkowie i Bogacicy	Dyrektor Pracownik ds. Pomocy Instytucjonalnej	Cały rok
4.	Kierowanie do DPS i placówek opiekuńczych i wychowawczych	Pracownik ds. Pomocy Instytucjonalnej	Cały rok
5.	Pieczą zastępczą, przygotowywanie dokumentacji, wypłata świadczeń dla rodzin zastępczych, nadzór	Pracownik ds. rodzin zastępczych Pracownik socjalny(2) Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (3)	Cały rok
6.	Usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	Pracownik ds. rodzin zastępczych Pracownik socjalny(2) Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (3)	Cały rok
7.	Rozpatrywanie wniosków i przygotowywanie umów w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych	Dyrektor Pracownik ds. Rehabilitacji Społecznej	Cały rok
8.	Rozpatrywanie wniosków i przyznawanie dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych, imprez integracyjnych	Dyrektor Pracownik ds. Rehabilitacji Społecznej	Cały rok
9.	Przyznawanie dofinansowań do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego	Dyrektor, Pracownik ds. Rehabilitacji Społecznej	Cały rok
10.	Diagnoza potrzeb, opracowywanie i		

	realizacja programów i strategii rozwiązywania problemów społecznych	Dyrektor	Doraźnie
11.	Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu	Dyrektor	Cały rok
12.	Organizacja, działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności a także sprawozdawczość	Przewodnicząca Dyrektor Główna księgowa	Cały rok
13.	Sprawozdawczość z działalności PCPR, plan pracy i wykaz potrzeb	Dyrektor	Cały rok
14.	Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, sądem rodzinnym i instytucjami w zakresie realizowanych zadań oraz z organizacjami pozarządowymi	Dyrektor, Psycholog,(2) Pracownik socjalny(2) Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (3)	Cały rok
15.	Realizacja projektów	Dyrektor Główny księgowy Pracownicy PCPR	Cały rok